

● SVERIGES FÖRFATTARFÖRBUND

Stockholm, 28 april, 2025

Vi som undertecknar detta brev representerar olika delar av de kreativa och kulturella branscherna, en sektor som i Sverige omsätter 650 miljarder kronor och sysselsätter 250 000 personer.

För den kreativa branscherna och för Sverige, där immaterialrättsintensiva företag står för mer än hälften av exporten, är skyddet av upphovsrätten avgörande för både jobbskapande och ekonomisk tillväxt. Omvänt innebär en försämrat skydd för upphovsrätten ett hot mot den långsiktiga utvecklingen av våra branscher och för svensk ekonomi.

Med anledning av att Europeiska Kommissionen nu arbetar med en version fyra av allmänna uppförandekoden för AI (AI Code of Practice, nedan uppförandekoden) och samtidigt planerar att presentera transparensmallen vill vi gemensamt varna för en urholkning av vad som beslutades i och med att AI-förordningen röstades igenom under 2024. Vi, tillsammans med de övriga kreativa branscherna i Europa, föreslår följande två åtgärder;

1. Stryk upphovsrättsdelen från slutversionen av uppförandekoden.

Detta skulle säkerställa att arbetet med den bredare uppförandekoden inte fördröjs och ge utrymme att tillsammans fortsätta utveckla en robust, i praktiken fungerande och juridiskt hållbar text avseende upphovsrätt som kan få brett stöd från både GPAI-utvecklare och rättighetshavargemenskapen.

Koden måste stödja både rättslig efterlevnad och praktisk implementering. Den del i det tredje utkastet som är relevant för upphovsrätt uppfyllde dock inte detta mål. Vi vill undvika en uppförandekod som skapar rättslig osäkerhet och inte säkerställer efterlevnad

av EU:s upphovsrättslagstiftning (i strid med syftet med AI-förordningen). I värsta fall kan det senaste utkastet leda till många onödiga rättsprocesser mot AI-leverantörer för brott mot EU:s upphovsrättsregler.

2. Konsultera med den kreativa sektorn angående den kommande mallen för "tillräckligt detaljerad sammanfattning av träningsdata"

Europeiska kommissionen bör inte gå vidare med antagandet av mallen (53.1 d i AI-förordningen) utan en sådan process. Detta är en avgörande förutsättning för att göra mallen meningsfull och förenlig med målen i AI-förordningen.

En robust mall för en "tillräckligt detaljerad sammanfattning av träningsdata" är avgörande för att säkerställa att rättighetshavare kan utöva och hävda sina rättigheter. Mallen kommer att få direkta juridiska och praktiska konsekvenser. Det är därför nödvändigt att AI-byrån samverkar med rättighetshavare och relevanta tjänster för att undersöka konkreta, tekniskt hållbara tillvägagångssätt som säkerställer transparens och uppfyller kraven i AI-förordningen.

Meningsfull transparens är både (i) nödvändig för att rättighetshavare ska kunna utöva sina rättigheter, inklusive genom licensiering, eller vidta åtgärder mot obehörig användning av verk eller annat skyddat material, och (ii) tekniskt genomförbar. Utlämnande av grundläggande identifieringsinformation om användning av upphovsrättsligt skyddade verk eller annat skyddat material bör inte kunna kringgåas med ogrundade påståenden om företagshemligheter och konfidentiell affärsinformation, vilka är tydligt definierade i EU:s och internationell lagstiftning.

Med vänliga hälsningar,

Ludvig Werner
VD Ifpi Sverige

Sara Lindbäck
Rättighetsalliansen

Mikaela Zabrodsky
VD Förläggareföreningen

Lina Heyman
Tf VD Stim

Per Kornhall
Ordförande Läromedelsförfattarna

Anja Gatu
Ordförande Sveriges Författarförbund

Kerstin Mangert
Ordförande Musikförläggarna

Lotta Wattrang
Upphovsrätt Juridik TV4

Johan Holmer
VD Film & TV Producenterna

Stefan Lagrell
VD SAMI

Jan Fager
Tidningsutgivarna

Kerstin Neld
Ordförande Sveriges Tidskrifter

Karin Inde
Förbundsordförande
Svenska Musikerförbundet

Pia Grünler
Ordförande Sveriges Filmuthyrareförening